

Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» готовою вважається продукція, яка виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним і якісним характеристикам, які передбачені договором або іншим нормативно-правовим актом.

На нашу думку, для вирішення проблем з поліпшення обліку готової продукції необхідно, щоб кожне підприємство автоматизувало облік готової продукції з використанням програмного забезпечення, спеціально розробленого для певного типу виробництва чи сфери діяльності; обов'язковий підбір та навчання висококваліфікованих кадрів, де критерієм відбору виступить здатність оперувати з найновішим програмним забезпеченням; виділення державних асигнувань на комп'ютеризацію та автоматизацію обліку у бюджетних установах; ведення бухгалтерського обліку згідно чинного законодавства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика (навч.-практ. посіб.) / Верхоглядова Н.І., Шило В.П., Ільїна С.Б., Кисла В.І. – К.: ЦУЛ, 2010. – 536 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства. Навч.посіб. – Київ: Атіка, 2002. – 480 с.
3. Фінансовий облік: навч. посіб. / за ред. В.К. Орлової, М.С. Орлів, С.В. Хоми. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: ЦНЛ, 2010. – 510 с.
4. Жмур Н.М. Удосконалення обліку готової продукції та її реалізації // Держава та регіони// Серія: Економіка та підприємництво, 2007., № 2. С.301-304.
5. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 травня 2003 року № 852 – ІV.

*І. С. Мурашко,
аспірант,*

ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна академія управління персоналом»

ФАКТОРИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Перехід до стійкого розвитку підприємства передбачає підвищення його відповідальності перед суспільством за вплив на екологічний та соціальний розвиток населення регіону та держави, перед майбутніми поколіннями. У цьому полягає моральний аспект стійкого розвитку підприємства, який неможливо ігнорувати здійснюючи господарську діяльність. Проте, необхідно відзначити, що екологічна діяльність підприємства сприяє розвитку підприємства та покращенню його фінансових результатів діяльності, а не лише є тягарем та додатковими витратами. В той же час нехтування екологічними факторами впливу на розвиток підприємства призводить до зростання витрат підприємства, а іноді, навіть до надзвичайних подій, результатами яких можуть бути катастрофічні наслідки для підприємства, регіону та держави. Такі катастрофічні наслідки спричиняють великі збитки, а іноді навіть банкрутство та неможливість подальшого існування підприємства.

Фактори екологічної діяльності підприємства наведено на рис.1.

До факторів екологічної діяльності підприємства, які стримують його розвиток є витрати на ліквідацію наслідків забруднення навколишнього середовища, витрати на компенсації особам, що постраждали внаслідок забруднення навколишнього середовища та зниження кількості і якості природних ресурсів, що функціонують в економічній системі.

До факторів, які стимулюють розвиток підприємства відносяться: ресурсозберігаючі технології, екологічно чиста продукція, інноваційний підхід до виробництва, оновлення виробничих засобів, підвищення іміджу підприємства за рахунок здійснення природоохоронних заходів

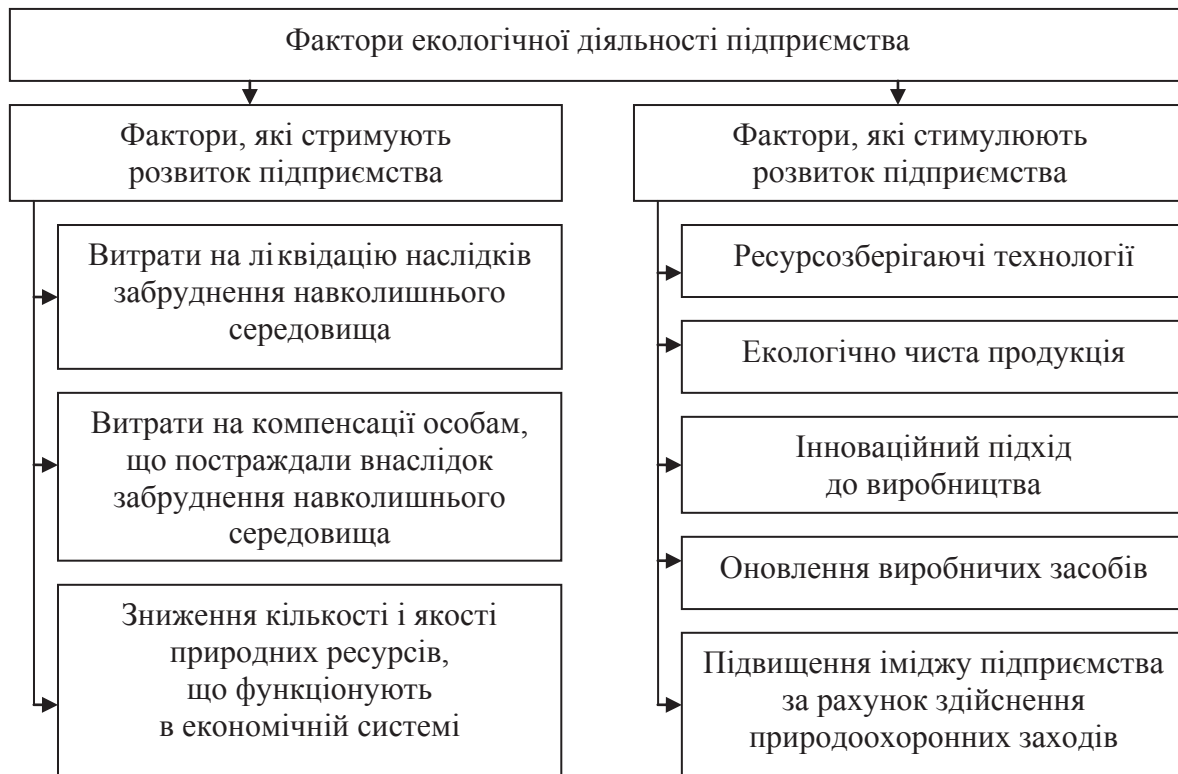

Рис. 1. Фактори екологічної діяльності підприємства

Застосування ресурсозберігаючих технологій дозволяє збільшити обсяг виробництва продукції при незмінному чи меншому використанні ресурсів, знизити собівартість продукції.

Це сприяє підвищенню ефективності використання виробничих потужностей, підвищення продуктивності праці, зростанню прибутку.

Існують різні напрями та види ресурсозбереження (рис. 2.)

Виходячи з напрямів ресурсозбереження виокремлюють заходи виробничо-технічні, що сприяють раціональному використанню ресурсів та організаційно-економічні. До виробничо-технічних заходів відносяться:

- застосування ресурсозберігаючих технологій;
- впровадження маловідходних і безвідходних технологій;
- заміна фізично і морально застарілого обладнання;
- механізація трудомістких процесів;
- впровадження поточно-механізованих ліній для приготування напівфабрикатів і готової продукції;
- впровадження кількох видів графіків робочого часу працівників;
- належне зберігання сировини і засобів матеріально-технічного призначення [2].

Рис. 2. Напрями та види ресурсозбереження

До організаційно-економічних заходів раціонального використання природних ресурсів відносяться:

- удосконалення нормативної бази щодо визначення оптимальної кількості сировини й працівників;
- удосконалення процесу матеріально-технічного забезпечення;
- застосування системи економічного стимулювання працівників за раціональне використання матеріальних ресурсів;
- застосування матеріального заохочення менеджерів за економне використання обладнання, інвентар, паливо-енергетичних ресурсів;
- здійснення функції контролю за економним використанням усіх видів ресурсів я якістю виготовленої продукції.

Ефективність впровадження ресурсозберігаючих технологій визначається шляхом зіставлення отриманих результатів з витратами, понесеними для досягнення таких результатів [1].

Впровадження екологічно чистого виробництва пов'язано з інноваційною діяльністю підприємства. Інноваційна складова виникає на всіх етапах виробничого процесу. Структура інноваційного підходу до виробництва наведено на рис. 3.

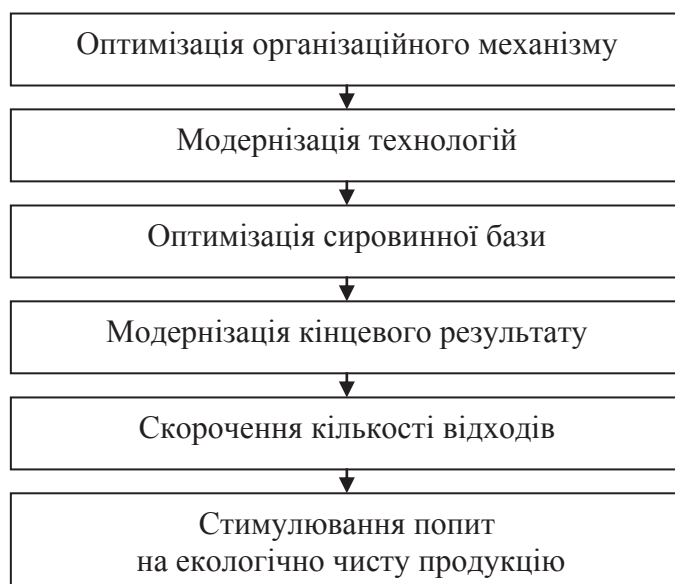

Рис. 3. Структура інноваційного підходу до виробництва

Впровадження екологічно чистого виробництва неможливо без удосконалення організаційного механізму, що передбачає: оптимізацію адміністративного управління, підвищення кваліфікації персоналу тощо. У процесі впровадження екологічно чистого виробництва важливо створення системи навчання та підвищення кваліфікації персоналу, складання бізнес-планів, методів економії всіх видів ресурсів, принципів скорочення шкідливих викидів у навколишнє середовище, вирішення завдань системної оптимізації різних стадій виробничих процесів і, як результат, виробництва екологічно чистої продукції. При цьому, що дуже важливо, формується менталітет «господарського» ставлення як до виробництва, на якому працюють співробітники, так і до їхнього власного здоров'я і до навколишнього природного середовища [3, с. 238].

Впровадження екологічно чистого виробництва також передбачає модернізацію технологій, за рахунок чого можливо скоротити споживання виробництвом ресурсів: води, енергії, матеріалів тощо. Необхідним є також зміна основних матеріалів (якись, токсичність тощо), використання вторинної сировини, зміна допоміжних матеріалів.

На етапі створення кінцевого продукту можлива модернізація продукту, зміна дизайну, зміна умов зберігання, споживання тощо. На етапі збуту продукції необхідно сприяти підвищенню попиту на екологічно чисту продукцію.

Впровадження екологічно чистого виробництва дозволяє також знизити рівень забруднення навколишнього середовища за рахунок відходів, а саме: зниження кількості виробничих і побутових відходів, зворотне використання сировини і матеріалів, зменшення скидів та викидів забруднюючих речовин, переробка відходів на виробництві тощо.

Екологічна діяльність підприємств передбачає:

- зменшення кількості сировини, що використовується у виробництві;
- зменшення кількості матеріалів, що утилізуються;
- зменшення кількості пакувальних матеріалів;
- використання джерел енергії, що оновлюється;
- відмова від пластиків і розчинів, що містять хлор;
- зменшення кількості споживання природних ресурсів;
- зменшення обсягів відходів;
- використання у виробництві вторинної сировини.

Екологізація виробництва є одним з засобів підвищення конкурентоспроможності підприємства та його продукції.

Екологізація виробництва сприяє зниженню ризикованості діяльності підприємства, підвищенню його іміджу та ринкової привабливості, що дає можливість залучення нових інвестицій, розширення обсягів виробництва. Також виробництво екологічної продукції та зниження негативного впливу на навколишнє середовище підвищує рівень мотивації та продуктивності праці робітників, що позитивно вплине на фінансові результати діяльності підприємства.

В той же час, недбале відношення до екологічних проблем підприємством, неналежне здійснення екологічної діяльності спричинить додаткові витрати підприємства на ліквідацію наслідків забруднення навколишнього середовища, виплату компенсацій постраждалим внаслідок забруднення, виплати штрафів згідно чинного законодавства, пов'язаних з забрудненням природного середовища, відновлення природних ресурсів, втрати в результаті зниження якості природних ресурсів тощо. Крім того, підприємства – забруднювачі навколишнього середовища ризикують втратити імідж та ринкову привабливість, що неодмінно спричинить скорочення попиту на продукцію, проблеми, пов'язані з залученням оборотних коштів тощо. Необхідно відзначити, що ігнорування екологічної проблеми може призвести й до закриття підприємства внаслідок екологічних катастроф або державними органами за порушення чинного законодавства про охорону навколишнього середовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахромкін Є.М. Методична база оцінки ефективності впровадження ресурсозберігаючих технологій// Ефективна економіка. – [Електронний ресурс]: <http://www.economy.nayka.com.ua/>.

2. Нечаюк Л.І., Телеш Н.О. Готельно-ресторанний бізнес: менеджмент, Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 348 с.
3. Чигрин О.Ю., Щербак А.С. Аналіз проблеми впровадження екологічно чистого виробництва в Україні// Механізм регулювання економіки. – 2011. – № 1. – с. 235-241.

Т. О. Петрішина,
кандидат економічних наук, доцент
Ю. В. Дьяченко,
магістр V курсу фінансово-кредитного факультету
Криворізького економічного інституту,
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У період виходу економіки України із фінансово-економічної кризи зростає роль прибутку як джерела забезпечення інтересів держави, власників та персоналу підприємств. З метою оцінки результатів господарювання, ефективності використання складових процесу виробництва, за допомогою яких отримано прибуток, його суму потрібно віднести до відповідних показників. У підсумку буде отриманий показник ефективності (рентабельності). Тому однією з актуальних задач, яка постає перед фінансовими менеджерами, є розробка і впровадження методів ефективного управління формуванням прибутку в процесі господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Питанням управління прибутком та рентабельністю велику увагу приділено як вітчизняними, так і зарубіжними вченими, серед яких: Брігхем Є.А, Бланк І.О., Загородній І.В., Мец В.О., Огійчук М.Ф., Хмелевський О.В. та багато інших. Разом з цим, недостатньо вивченим залишається і потребує подальшого дослідження питання методологічного інструментарію управління прибутковістю вітчизняних підприємств, особливо в посткризовий період.

Метою статті є визначення теоретико-методологічних аспектів управління прибутковістю суб'єкта господарювання з урахуванням складових системи управління на підприємстві.

Задля точного та повного дослідження складових політики управління прибутковістю підприємства важливим є визначення самого поняття прибутковості, оскільки у фаховій літературі його поняття трактується по-різному. У табл.1 наведено найбільш розповсюджені визначення поняття «прибутковість підприємства».

Таблиця 1
Полеміка визначення поняття «прибутковість підприємства»
в економічній літературі

Автор	Характеристика
Брігхем Є.	Визначено прибутковість підприємства з позиції менеджменту як «загальний результат поєднання засобів проведення курсу компанії і відповідних рішень»[1].
Бланк І.О., Вознюк В.Г., Загородній В.Г.	Прибутковість підприємства визначається як його спроможність отримувати прибуток і проводити рентабельну діяльність [2].
Зяцьковський І.В., Ковальов В.В.	Прибутковість асоціюється із беззбитковістю діяльності [3].
Мец В.О., Мних Є.В., Рішар Ж.	Категорія асоціюється з поняттям рентабельності, що визначає її, як рівень прибутковості у відсотках. Тобто – відносний показник, за допомогою якого оцінюється фінансова результативність різних видів діяльності підприємств, реалізації окремих видів продукції та послуг, галузей виробництва [4].